

YLIOPPILASTUTKINTO YLEISOHJEITA

Turun iltalukio

Ylioppilastutkinnon rakenne

- **Kokelaan on suoritettava vähintään viisi koetta.**
- **Kaikille pakollinen äidinkielen koe** tai suomi toisena kielenä -koe.
- **Vähintään kolme koetta seuraavista:**
  - matematiikka (A- tai B-taso)
  - toinen kotimainen kieli (A- tai B-taso)
  - vieras kieli (A- tai C-taso)
  - reaaliaine

  A = pitkä, B = keskipitkä, C = lyhyt
- Edellisessä kohdassa mainituista **yhden kokeen on oltava vaativampi** A-tason koe.
- https://ilmo.ylioppilastutkinto.fi/fi

Erilliset ja ylimääräiset kokeet

- **Jos erillisiä kokeita suorittanut suorittaa myöhemmin ylioppilastutkinnon,** erilliset kokeet voidaan sisällyttää tutkintoon kolmen vuoden ajan erillisen kokeen hyväksymisestä. Tällöin on otettava yhteyttä rehtoriin.
- **Ylimääräisiä kokeita** opiskelija voi suorittaa yhden tai useampia.
  - Korkeakoulujen opiskelijavalintauudistuksen myötä jopa suotavaa.

Erinäisiä määräyksiä

- Tutkintoon saa kuulua yksi saman oppiaineen koe.
  - Kokelas voi silti osallistua saman oppiaineen usean eri tason kokeeseen.
- Yhdellä tutkintokerralla voi osallistua yhteen pitkän vieraan kielen kokeeseen.
- Yhdellä tutkintokerralla voi osallistua kahteen lyhyen vieraan kielen kokeeseen.
- Kokelas voi suorittaa yhtenä koepäivänä yhden reaaliaineen kokeen.
- Kokelaan on osallistuttava molempiin äidinkielen kokeisiin (lukutaidon koe ja kirjoitustaidon koe).

Reaalikokeiden päivät

- Nämä kokeet yhdessä
  - Psykologia
  - Filosofia
  - Historia
  - Fysiikka
  - Biologia

- Nämä kokeet yhdessä
  - Uskonto
  - Elämänkatsomustieto
  - Yhteiskuntaoppi
  - Kemia
  - Maantiede
  - Terveystieto

Tutkinnon suorittamiseen varattu aika

- **Koko tutkinto yhdellä kerralla**
  - kaikki vaadittavat kokeet samalla tutkintokerralla
- **Hajautetusti**
  - vaadittavat kokeet **enintään kolmen peräkkäisen tutkintokerran aikana,** esim. kevät – syksy – kevät.
  - Uusiminen on mahdollista hajautuksen aikana.
  - Tutkinnon suorittaminen katsotaan aloitetuksi, kun opiskelija ilmoittautuu ensimmäisen kerran tutkintoon.
- **Hylätyn vaadittavan kokeen uusimiseen** on käytettävissä hylätyn arvosanan saamista välittömästi seuraavat kolme tutkintokertaa.
- **Jos tutkinnon joutuu aloittamaan uudestaan,** tutkintoon voidaan sisällyttää kokeita kuudelta edelliseltä tutkintokerralta.

Pidennetty suoritusaika

- Poikkeustapauksissa.
- Jos kokelas on osallistunut yhteen tutkintokertaan ja sairastumisen, ulkomailla tapahtuvan päätoimisen opiskelun tai niihin rinnastettavan painavan syyn vuoksi on estynyt osallistumasta tutkintokerran kokeisiin, hän voi jatkaa tutkinnon suorittamista vielä yhden ylimääräisen tutkintokerran aikana.
- Jos este koskee kahta peräkkäistä tutkintokertaa, tutkinnon suorittamista voi jatkaa kahden ylimääräisen tutkintokerran aikana.
- Kokelas säilyttää oikeutensa hylätyn kokeen uusimiseen normaalisti.

Kokeiden uusimiset

- **Hyväksytyn kokeen saa uusia rajoituksetta.**
- **Hylätyn kokeen saa uusia tutkinnon suorittamisen aikana kolme kertaa**
  - kokeen tason vaihto on mahdollinen
  - suomi toisena kielenä -kokeen suorittaminen äidinkielen ja kirjallisuuden asemesta on mahdollista, jos muut edellytykset ovat voimassa
  - hylätyn vaadittavan kokeen uusimiseen on käytettävissä hylätyn arvosanan saamista välittömästi seuraavat kolme tutkintokertaa.
- **Hylätyn kokeen saa uusia tutkinnon suorittamisen jälkeen rajoituksetta.**

Kokeisiin osallistumisen edellytykset

- **Lukiokoulutuksen oppimäärää suorittava**
  - **Ennen oppiaineen ensimmäistä koepäivää oltava suoritettuna**
    - oppiaineen pakolliset opintojaksot
    - reaaliaineessa, jossa ei ole pakollisia opintoja, yhteensä neljä opintopistettä
    - vieraassa kielessä, jossa ei ole pakollisia opintoja, yhteensä kuusi opintopistettä
  - **Tutkintoon ei ole syytä ilmoittautua liian aikaisin**
  - Puuttuvien opintojen suorittamisesta on tehtävä suunnitelma opinto-ohjaajan kanssa

Kokeisiin osallistumisen edellytykset

- **Ammatillista perustutkintoa suorittava**
  - **Ennen oppiaineen ensimmäistä koepäivää oltava suoritettuna**
    - vähintään 90 osaamispistettä vastaava osaaminen
    - ei muita vaatimuksia (S2:n osalta erityiset vaatimukset)

Kokeisiin osallistumisen edellytykset

- **Suora osallistumisoikeus on henkilöllä, joka on suorittanut**
  - **lukiokoulutuksen oppimäärän** tai vastaavan ulkomaisen koulutuksen
  - **ammatillisen perustutkinnon** (2,5–3 v)
  - **suppeamman ammatillisen perustutkinnon** (väh. 2 v) YTL:n määräämien lisäopintojen suorittamisen jälkeen.

suomi toisena kielenä -koe

- **Kokelas voi osallistua suomi toisena kielenä -kokeeseen, jos**
  - kokelaan äidinkieli ei ole suomi, ruotsi tai saame **ja** hän on suorittanut suomi toisena kielenä -opinnot tai
  - kokelaan äidinkieli tai ensikieli on viittomakieli.
- Painavan syyn vuoksi myös muussa tapauksessa YTL:n päätöksellä.

Ilmoittautuminen

- Ilmoittautuminen on sitova kaikilta osin
  - Kokeesta poisjääminen katsotaan hylätyksi suoritukseksi.
- Ilmoittauduttava ajoissa
  - syksyn tutkintoon 5.6. mennessä ja
  - kevään tutkintoon 1.12. mennessä.
- YTL voi hyväksyä määräajan päätyttyä tapahtuneen ilmoittautumisen erityisen painavasta syystä
  - sairaus
  - muu erityisen painava syy
- YTL voi mitätöidä ilmoittautumisen erityisen painavasta syystä
  - sairaus
  - ulkomailla tapahtuva opiskelu tai työskentely
  - muu erityisen painava syy

Ilmoittautuminen

- Tutkintotavoitteiset opiskelijat ilmoittautuvat opinto-ohjaajan kanssa.
- Ilmoittautumisen yhteydessä tehdään hajauttamissuunnitelma.
- Puuttuvien yksittäisten opintojen suorittamisesta tehdään suunnitelma.
- Ilmoittauduttaessa otetaan mukaan mahdollinen päätös erityisjärjestelyistä ja aiemmin suoritetuista opinnoista, jos opiskelija on lähiaikoina aloittanut opinnot iltalukiossa.

Erityisjärjestelyt

- Tarkoituksena on luoda kokelaille kohtuulliset ja yhdenvertaiset mahdollisuudet kokeiden suorittamiseen
  - sairaus tai vamma
  - lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus (LUKI)
  - vieraskielisyys
  - erityisen vaikea elämäntilanne
- Erityisjärjestelyt ovat ensisijaisia
- Otetaan huomioon arvostelussa vain, jos kokelas on saamassa hylätyn arvosanan

Erityisjärjestelyt

- Erityisjärjestelyt äkillisessä ja ennakoimattomassa tilanteessa
  - sairastuminen koepäivänä
  - vaihtoehtona ilmoittautumisen mitätöinti
- Ehdolliset erityisjärjestelyt
  - sairauskohtauksen varalle
- Hakemus
  - tehdään sähköisessä järjestelmässä
  - erityisopettajan kanssa (tarvittaessa rehtorin kanssa)
  - 30.11. mennessä tai 30.4. mennessä
  - lääkärintodistukset ja muut lausunnot on sisällytettävä hakemukseen
  - Aiemmista YTL:n päätöksistä on tiedotettava lukiota hyvissä ajoin

Erityisjärjestelyt

- Ilman YTL:n erillistä lupaa kokelaalla saa olla tarvittaessa käytössään
  - resepti- ja käsikauppalääkkeitä
  - sairauden hoidossa välttämättömiä välineitä
  - vammaisuuden edellyttämät tavanomaiset apuvälineet
  - suurennuslasi, lisävalaisin tai värillinen viivain tai kalvo.
- Välineet ja lääkkeet tarkistetaan ennen koetta.
- Langattomia elektronisia laitteita vain lääkärintodistuksen perusteella.

Erityisjärjestelyt

- Lisäaika kokeen suorittamiseen
  - kaksi tuntia
- Erillinen pienryhmätila
  - enintään kahdeksan kokelasta
  - voidaan järjestää myös sermein tai verhoin
  - erityistapauksessa erillinen yksilötila
    - erityisen painavat terveydelliset perusteet
    - häiriö muille kokelaille

Erityisjärjestelyt

- Lepäämiseen tarkoitettu tila
  - ei saa vastata koetehtäviin tai tehdä muistiinpanoja
  - kokelas kykenee muutoin suorittamaan kokeen varsinaisessa koetilassa
  - voidaan järjestää myös sermein tai verhoin
- Oikeus suurentaa kirjasinkokoa tai käyttää suurempaa näyttöä
- Näkövammaisen apuvälineillä suoritettava koe
- Ääniaineistoltaan rajoitettu koe
- Säädettävä työtaso

Erityisjärjestelyt

- Avustajan käyttö sekä avustettu tulostus ja skannaus
  - terveydelliset perusteet erityisen painavia ja muut erityisjärjestelyt eivät ole riittäviä
  - vakava neurologinen sairaus tai vamma, joka estää kokeen suorittamisen tietokoneella
  - kuulovammaisen, kuulonäkövammaisen tai puhevammaisen oikeus tulkkausapuun ennen koetta, sen keskeytyessä ja lopetuksessa
  - esteettömyys

Arvosanat

- Arvosanat
  - L, laudatur (=10) 7 kompensaatiopistettä
  - E, eximia (=9) 6 kompensaatiopistettä
  - M, magna cum laude (=8) 5 kompensaatiopistettä
  - C, cum laude (=7) 4 kompensaatiopistettä
  - B, lubenter approbatur (=6) 3 kompensaatiopistettä
  - A, approbatur (=5) 2 kompensaatiopistettä

Hylätty arvosana ja kompensaatio

- i, improbatur (=4) 0 kompensaatiopistettä
- Jos kokelas on suorittanut tutkintoon vaadittavista kokeista yhden hylätyllä arvosanalla ja neljä hyväksytyllä arvosanalla, kompensaatioon vaaditaan 10 kompensaatiopistettä.
- Jos kokelas on suorittanut enemmän kuin viisi koetta, kompensaatiopisteiden laskemisessa otetaan huomioon tutkintoon vaadittavista kokeista ne neljä koetta, jotka tuottavat korkeimman kompensaatiopistesumman.
- Ylimääräisistä kokeista ei anneta kompensaatiopisteitä.
- Kompensaation voi halutessaan kieltää.

Oikaisuvaatimus

- Oikeus saada tieto arvosteluperusteiden soveltamisesta
  - kokelaalla ja alle 18-vuotiaan kokelaan huoltajalla
  - mahdollisuus tutustua koesuoritukseen lopullisen arvostelun valmistuttua
- Oikeus vaatia oikaisua koesuorituksen arvosteluun
  - kokelaalla ja alle 18-vuotiaan kokelaan huoltajalla
  - 14 päivän kuluessa lopullisten tulosten julkaisemisesta
  - maksullinen (60 euroa)
- Tehdään itse tutkintopalvelussa https://kokelas.ylioppilastutkinto.fi

Ylioppilastutkintotodistus

- Annetaan opiskelijalle, joka saa myös
  - lukion päättötodistuksen tai
  - ammatillisen tutkinnon todistuksen.
- Annetaan sinä tutkintokertana, jolloin kaikki vaadittavat tutkintoaineet on hyväksytysti suoritettu ja päättötodistus on valmis.
- Maksujen on oltava maksettu.
- Kokeen aikana uusituista paras arvosana tulee todistukseen.
- Kompensoidusta hylätty arvosana tulee todistukseen.
- Uutuutena digitaalinen todistus.

Tutkinnon täydentäminen

- Tutkinnon täydentäminen on mahdollista sen jälkeen, kun tutkinto on suoritettu.
- Tutkinnon suorittanut voi täydentää tutkintoaan
  - kokeilla, joihin ei ole aikaisemmin osallistunut
  - suorittamansa kokeen eri tasoisella kokeella.

Maksut syksyllä 2026

- **Koekohtainen** maksu 41 euroa
  - Maksetaan jokaisesta kokeesta.
- **Maksuttomat** viisi vaadittavaa koetta pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville.
- Maksun suorittamatta jättäminen on ulosottokelpoinen toimenpide.
- Tutkintotodistusta ei anneta, jos maksuja ei ole suoritettu.
- Maksut on maksettava, vaikka kokelas jättää saapumatta kokeeseen tai osallistumisoikeus ei täyty. Maksun palauttamista haetaan erikseen YTL:lta.

Uusittu koejärjestelmä käytössä

- Uusi koejärjestelmä Abitti 2 käytössä syksyn 2026 tutkinnosta alkaen
- Tarvittaessa oma adapteri Ethernet-kaapelia varten – USB-porttien riittävyys
- Koneessa on oltava asennettuna uusin Abitti 2 -sovellus ennen kokeeseen saapumista
- Syytä harjoitella uuden järjestelmän käyttöä ennen ylioppilaskoetta: kesälukio ja infot
- Ohjeita osoitteessa www.abitti.fi ja www.turuniltalukio.fi Ks. Erityisesti koetilaisuuden kulku https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-suorittaminen/koetilaisuuden-kulku
- Iltalukiolta voi saada koneen käyttöönsä perustellusta syystä
- Informaatikot auttavat. Kysy rohkeasti iltalukioninformaatikot@groups.edu.turku.fi

Kokeiden järjestäminen

- Kokeet pidetään **Turun VPK:n talossa** (Eskelinkatu 5).
- **Kaikki kokeet alkavat klo 9.00**. Kokeisiin on saavuttava **klo 7.45 mennessä**. Lyhyiden kielten kokeisiin on saavuttava klo 8.30 mennessä.
- Kokeen normaali kestoaika on 6 tuntia.
- Poistua saa aikaisintaan klo 12.00.

Alustavat ja lopulliset tulokset

- **Alustavat tulokset** julkaistaan Wilmassa kohdassa lomakkeet 1–2 viikon kuluessa kokeesta.
- **Lopulliset tulokset** julkaistaan Wilmassa kohdassa lomakkeet toukokuun puolivälin ja marraskuun puolivälin tienoilla. Syksyn 2026 lopulliset tulokset julkaistaan 12.11.2026.
- **Nimen julkaisukielto** on tehtävä sekä YTL:lle että lukiolle hyvissä ajoin ennen tulosten valmistumista.

Vilppi ja järjestyksen rikkominen

- Jos kokelas häiritsee koetilaisuutta tai muuten rikkoo järjestystä, koesuoritus hylätään.
- Jos menettely on toistuvaa tai aiheuttaa merkittävää haittaa, kaikki tutkintokerran koesuoritukset katsotaan hylätyiksi ja kokelas menettää oikeuden osallistua myöhempiin tutkintokerran kokeisiin.
- Jos menettely on erityisen vakavaa ja haitallista, kokelas menettää lisäksi oikeutensa osallistua seuraavan tutkintokerran kokeisiin.

Vilppi ja järjestyksen rikkominen

- Jos kokelas syyllistyy vilpilliseen menettelyyn tai vilpin yritykseen taikka avustaa siinä, kaikki hänen koesuorituksensa kyseiseltä tutkintokerralta katsotaan hylätyiksi ja hän menettää oikeutensa osallistua myöhempiin saman tutkintokerran kokeisiin.
- Jos menettely on toistuvaa tai muuten erityisen vakavaa ja haitallista, kokelas menettää lisäksi oikeutensa osallistua seuraavan tutkintokerran kokeisiin.

Yhteystietoja

- Iltalukion kanslia
  - iltalukio@edu.turku.fi
  - p. 040 6323 351

- Rehtori Sami Peltonen
  - sami.peltonen@edu.turku.fi
  - p. **050 4323 669**

Apulaisjohtaja Sini Palin
sini.palin@edu.turku.fi
p. 040 5701 353

- Opinto-ohjaaja Anna-Mari Kiili
  - anna-mari.kiili@edu.turku.fi
  - p. 050 4323 699

- Opinto-ohjaaja Anna Hongisto
  - anna.hongisto@edu.turku.fi
  - p. 040 635 8231

- Erityisopettaja Terhi Katajamäki
  - terhi.katajamaki@edu.turku.fi
  - p. 044 9075 151

- Tekniset kysymykset iltalukioninformaatikot@groups.edu.turku.fi